Pyracantha (Hlohyně)

čeleď: Rosaceae

Rodové jméno pochází z řeckých slov pyr = oheň a akantha = trn. Roste od jihovýchodní Evropy po Čínu, zejména v Číně a Himálaji v podobě stálezeleného keře nebo malého stromu. Dorůstá výšky až 6m. Listy jsou střídavé nebo ve svazečcích a zpravidla vroubkované. Květenstvím je bohatý chocholík, vlastní květy jsou bílé a 5tičetné. Plodem je červená až oranžová kulatá malvice. Nejznámějším druhem je P. coccinea. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Alexander Pendula' - výška do 1,8m; větve převislé, kaskádovité; plody červené až červeně oranžové
- 'America'
- 'Apache' - kompaktní rozkladitý habitus; výška do 1,5m, šířka 20cm; plody červené
- 'Brilliant' - plody červené
- 'Buttercup' - široký habitus; plody malé, žluté
- 'Cadvar'/'Saphyr Panache' - široký vzpřímený až kuželovitý habitus; listy obvejčité až eliptické, tmavě zelené s béžově bílým až zeleně bílým okrajem; květy béžové; plody oranžově červené
- 'Dart's Red'/'Interrada' - mohutný keř; plody velké, červené, dlouho vytrvalé
- 'Gold Rush' - vzpřímený habitus; výška i šířka do 3m; listy lesklé, tmavě zelené; květy bohaté, bílé; plody žluté
- 'Golden Charmer' - keřovitý vzpřímený habitus; větve rozložité; listy úzce eliptické, špičaté až prakticky zakulacené, vroubkovaně pilovité, tmavě zelené, dlouhé 2 - 5cm; plody prakticky kulaté, žlutě oranžové a široké 9mm
- 'Golden Dome' - listy tmavě až jasně zelené; květy bílé; plody žlutě oranžové až žluté
- 'Golden Paradise' - výška v 10ti letech 1,5 - 1,8m, šířka 1m; listy žluté, později kartouzové; plody oranžové
- 'Harlequin' - listy zprvu růžově pestré, později zelené s bílým (za chladu růžovým) okrajem; květy bílé; plody červeně oranžové
- 'Knap Hill Lemon' - mohutný keřovitý habitus; plody větší, světle žluté
- 'Lalandei'
- 'Lavinia Rutgers' - rozkladitý habitus; větve trnité; listy malé a úzké; plody oranžové
- 'Mohave' - hustý habitus; výška do 4m, šířka až 5m; listy tmavě zelené, tuhé; plody velké, červeně oranžové
- 'Mohave Silver' - široký vzpřímený habitus; výška do 3m; větve trnité; listy kopinaté až obkopinaté, lesklé, tmavě zelené se stříbřitým okrajem; plody červené
- 'Monrovia' - mohutný vzpřímený habitus; listy lesklé, zelené; plody velké, oranžově červené
- 'Morettii' - hustý habitus; listy v mládí bronzově zelené; plody červené
- 'Navaho'/'Navajo' - hustý rozkladitý habitus; výška 1,8m, šířka 2,4m; listy úzce obkopinaté, na vrcholku mírně zubaté, dlouhé do 6cm, široké 1cm; plody v hustých svazečcích oranžové, později červeně oranžové
- 'Orange Glow' - vzpřímený řídký habitus; listy široce eliptické až obvejčité, tupé, vroubkovaně pilovité, dlouhé 2 - 4cm; květenství holé; plody zploštěle kulovité, oranžově červené až tmavě oranžové, dlouhé 9mm a široké 7mm
- 'Orange Charmer' - ploty mírně větší, tmavě oranžové
- 'Pueblo' - kompaktní rozkladitý habitus; květy velikosti 1cm; plody oranžově červené
- 'Red Column' - vzpřímený habitus; plody malé a červené
- 'Red Elf'/'Monelf' - zakrslý kompaktní habitus; listy tmavě zelené; plody červené
- 'Red Pillar' - mohutný vzpřímený habitus; plody oranžově červené
- 'Renault d'Or' - mohutný habitus; větve v mládí červeně růžově fialové; listy tmavě zelené, lesklé, úzce eliptické a v mládí načervenalé; plody žluté, široké do 1,1cm
- 'Rosy Mantle'

- 'Ruby Mound' - nízký a hustý habitus; plody oranžově červené
- 'Rutgers' - nízký široce rozkladitý habitus; větve v mládí ochlupené; listy tmavě zelené, lesklé; plody oranžově červené
- 'Rutgers 3' - nízký plazivý habitus; šířka do 3m; plody oranžové
- 'Santa Cruz'
- 'Saphyr Jaune'/'Caudane' - plody žluté
- 'Saphyr Orange'/'Cadange' - vzpřímený habitus; listy tmavě zelené; plody tmavě oranžové
- 'Saphyr Rouge'/'Cadrou'/'Saphyr Red' - vzpřímený habitus; listy tmavě zelené, lesklé; plody zploštělé, červené, později až oranžové
- 'Saphyr Yellow'/'Cadaune' - plody bohaté, žluté, později naoranžovělé, dlouho vytrvalé
- 'Shawnee' - strnulý habitus; výška do 3,5m; větve silné, výrazně trnité, v mládí ochlupené; listy úzce eliptické, zašpičatělé nebo tupé, drobně vroubkované, dlouhé 1 - 5cm; plody žluté až oranžově žluté, dlouhé 7mm a široké 9mm
- 'Soleil d'Or'/'Sungold' - vzpřímený habitus; listy vejčitě kopinaté až široce eliptické, zelené, lesklé; plody ve velkých svazečcích, bohaté, světle žluté, široké 1cm
- 'Sparkler' - široký rozkladitý habitus; výška 2m; listy obvejčité až obkopinaté, tmavě zelené, bíle a šedě pestré, na podzim a v zimě narůžovělé; pomalý růst
- 'Sunshine' - řídký habitus; větve mírně převislé; plody tmavě žlutě oranžové, dlouhé 1cm a široké 8mm
- 'Taliensis' - větve v mládí mírně ochlupené; listy menší, prakticky k bázi drobně vroubkované; plody lesklé, žluté a průměru 6 - 7mm
- 'Teton' - vzpřímený habitus; větve v mládí načervenalé; listy malé, lesklé, zelené, zvlněné; plody malé a žlutě oranžové
- 'Teton 15' - vzpřímený habitus; listy zelené; plody žlutě oranžové
- 'Tiny Tim' - výška 1m; větve rozložité, hustě olistěné; listy obkopinaté, tupé
- 'Tom Thumb' - 1/2stálezelený keř; listy jemné a úzké; plody malé a červené
- 'Watereri'/'Waterer's Orange' - hustý habitus; výška i šířka 2,5m; větve v mládí ochlupené; listy eliptické až kopinaté, špičaté, v horní 1/3 drobně vroubkované, dlouhé 2 - 3,5 (i 6)cm; plody zploštěle kulovité, oranžové až žlutě oranžové

Vyhovuje ji hlinitá až hlinitě písčitá půda bohatá na živiny, plné slunce (i částečný stín).

Množí se semeny nebo řízky.

Pyracantha angustifolia (Hlohyně úzkolistá)

synonyma: Cotoneaster angustifolius

oblasti: JZ Čína, Kalifornie, Katalánsko

Roste v Číně v podobě vzpřímeného (i poléhavého) keře nebo stromu. Dorůstá výšky 3 - 4m. Větve jsou v mládí plstnaté. Listy jsou podlouhlé, obkopinaté nebo obvejčité, zakulacené s hrotem, občas na vrcholu s drobnými zuby, kožovité, lesklé, zelené, dlouhé 1 - 5cm, báze je špičatá až zakulacená, spodní strana plstnatá a řapíky krátké. Květenstvím je hustý chocholík nebo krátký hrozen šířky 2 - 5cm, vlastní květy jsou bílé, kališní lístky jsou 3úhlé, dlouhé 1mm, široké 2mm, korunní lístky jsou bílé, prakticky kulaté a dlouhé 3 - 4mm. Plody jsou červeně oranžové, zploštěle kulovité, velikosti 0,5 - 1cm. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Monon' - plody oranžové

Pyracantha atalantioides

synonyma: Crataegus pyracantha, Mespilus loureiroi, P. discolor, P. gibbsii, P. loureiroi, Sportella atalantioides

Pyracantha atalantoides (Hlohyně atalantovitá)

oblasti: JV Čína, Z Čína

Roste v Číně v podobě prakticky beztrnného keře. Dorůstá výšky 3 - 6m. Větve jsou sivě hnědé a v mládí ochlupené. Listy jsou eliptické až kopinaté nebo obvejčité, mohou být zejména na vrcholu drobně pilovité nebo vroubkované, tmavě zelené, lesklé, v mládí oboustranně ochlupené, dlouhé 1,5 - 7cm, spodní strana je nasivělá a řapíky jsou dlouhé 3 - 8mm. Květenství je široké 3 - 5cm, vlastní květy mají 0,5 - 1cm stopku, průměr 0,8 - 1,5cm, kališní lístky 3úhlé až široce eliptické, korunní lístky vejčité, dlouhé 4 - 5mm a široké 3 - 4mm. Plody jsou červené a průměru 4 - 8mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Aurea' - květy bílé; plody malé a žluté
- 'Bakeri' - plody červené
- 'Nana' - výška do 1m; plody červené

Pyracantha coccinea (Hlohyně šarlatová)

synonyma: Cotoneaster pyracantha, Crataegus hyracantha, Crataegus pauciflora, Crataegus pyracantha, Gymnopyrenium pyracantha, Mespilus lalandi, Mespilus pauciflora, Mespilus pyracantha, P. coccinea var. pauciflora, P. lucida, P. pauciflora, P. pyracantha, P. spinosa, P. vulgaris, Timbalia pyracantha

oblasti: Alabama, Andalusie, Arkansas, Balkánský poloostrov, Britská Kolumbie, Česká republika, Florida, Georgia, Írán, Itálie, Jižní Karolína, JV Evropa, Kalifornie, Katalánsko, Kavkaz, Krym, Louisiana, Malá Asie (Anatolie), Mississippi, New York, Nové Mexiko, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Severní Karolína, Švýcarsko, Tennessee, Texas, Ukrajina, Utah, Virginie

Roste v Itálii, Balkánu, Malé Asii, Krymu a Kavkaze v podobě rozkladitého stálezeleného keře. Dorůstá výšky (1 -) 1,5 - 3m (i 5m zejména u zdi). Větve jsou červenohnědé, v mládí řídce plstnaté a kolce jsou dlouhé (0,5 -) 1 - 1,5 (i 2,5)cm. Listy jsou dlouze kopinaté až úzce eliptické, tupé až špičaté nebo zakulacené, vroubkovaně pilovité, v mládí ochlupené, tmavě zelené, lesklé, kožovité, dlouhé 2 - 4 (i 5)cm, široké 0,8 - 1,3 (i 1,5)cm, spodní strana je světlejší, řapíky dlouhé 5 - 8mm a vydrží na keři více než 1 rok. Kvete bělavými (i narůžovělými či nažloutlými) 5tičetnými květy v chocholících o průměru 3 - 4cm, vlastní květy mají průměr 5 - 8mm, kališní cípy jsou 3úhlé, ochlupené, korunní lístky jsou kulaté a dlouhé (2 -) 2,5 - 4mm. Plodem je červená malvice (u samičí rostliny) o velikosti 5 - 6mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Anatolia' - rozkladitý habitus; výška 1 - 2m, šířka 1 - 1,5m; spodní větve kaskádovité; listy tmavě zelené; plody červené až oranžové
- 'Bad Zwischenahn' - široce vzpřímený habitus; výška 2 - 3m; větve výrazně trnité; listy široce eliptické až obvejčité, lesklé, tmavě zelené, vroubkovaně pilovité; plody červené, bohaté, dlouhé 8mm a široké 9mm
- 'Baker's Red' - plody červené

- 'Compacta' - kompaktní hustý habitus; výška 1,5m; listy menší
- 'Ebben'/'Lalandei Major' - kulovitý až široce kuželovitý habitus; listy široce eliptické až obvejčité, vroubkované; plody světle oranžové nebo červené, dlouhé 7mm a široké 8,5mm
- 'Fiery Cascade' - výška 3m; listy malé a lesklé; plody oranžové až červené
- 'Gnozam'/'Gnome' - hustý habitus; výška i šířka 1,8m
- 'Kasan' - konce mladých větví ochlupené; listy široce eliptické, špičaté, na vrcholu tupě pilovité; plody bohaté, žlutě oranžové, dlouhé do 9mm a široké 1,1cm
- 'Lalandei' - široký zploštělý habitus; větve v mládí ochlupené; listy úzce vejčité, špičaté, zelené, vroubkovaně pilovité, dlouhé 2 - 4cm; plody bohaté, tmavě červeně oranžové, dlouhé 1cm a široké 8mm
- 'Lowboy' - rozkladitý habitus; výška 1m a šířka až 2,4m
- 'Orange Glow' - plody oranžové
- 'Pauciflora' - kompaktní kulovitý habitus; listy drobné a lesklé; plody červeně oranžové
- 'Red Column' - plody červené
- 'Red Cushion' - plody červené
- 'Rutgers' - výška do 1m
- 'Soleil D'or' - plody žluté
- 'Telstar' - kuželovitý řídký habitus; listy široce eliptické, špičaté, vroubkované až tupě pilovité, tmavě zelené; plody oranžové, délky 8mm a šířky 1,1cm
- 'Teton' - kompaktní habitus; v 10ti letech výška 1m; drobné lístky
- 'Walker's Pride' - kompaktní habitus; záhy plodící, plody oranžové
- 'Yukon Belle' - výška i šířka 1,8 - 2,4m; plody oranžové; odolný

Je mrazuvzdorná. Vyhovuje ji plné slunce, neutrální až mírně vápnitá hlinitá dobře propustná půda bohatá na živiny. Zalévat stačí pouze v období sucha. Využívá se na živé ploty, kdy se vysazuje ve vzdálenosti 1m od sebe.

Množí se semeny, které musí projít stratifikací anebo řízky.

Pyracantha crenatoserrata (Hlohyně vroubkovaně pilovitá)

oblasti: Střední Čína, Z Čína

Roste v Číně v podobě keře. Dorůstá výšky do 3 (i 5)m. Větve jsou v mládí ochlupené. Listy jsou eliptické, úzce kopinaté až úzce obvejčité, kulaté až špičaté, v horní 1/2 vroubkovaně pilovité, tmavě zelené, lesklé, dlouhé 1,5 - 7cm a spodní strana je světle zelená. Květenství je široké 3 - 4cm, vlastní květy mají 1cm stopku, průměr 1cm, korunní lístky jsou bílé, prakticky kulaté, dlouhé 4mm a široké 3mm. Plody jsou bohaté, kulaté, červené až červeně oranžové, průměru 5 - 7mm. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Graberi' - mohutný habitus; plodenství velké, plody červené

Pyracantha crenulata (Hlohyně vroubkovaná)

synonyma: Cotoneaster crenulatus, Cotoneaster pyracantha, Crataegus crenulata, Crataegus pyracantha, Crataegus pyracantha var. crenulata, Mespilus crenulata, Mespilus pyracantha, P. chinensis, P. crenulata var. crenulata

oblasti: Bhútán, Gansu, Guizhou, Himálaj, Indie, Kalifornie, Nepál, Shaanxi, Sichuan, Yunnan

Roste v Himálaji v podobě keře nebo stromu. Dorůstá výšky do 5m. Větve jsou v mládí ochlupené. Listy jsou podlouhlé až obkopinaté (i vejčitě kopinaté), špičaté nebo tupé s drobnou špičkou, na okraji vroubkovaně pilovité, lesklé, zelené, dlouhé 1 - 7cm a řapíky jsou dlouhé 0,3 - 1cm. Květenstvím je řídké květenství o průměru 2 - 5cm, vlastní květy jsou široké 8mm, kalich má trubku délky 2mm, cípy jsou 3úhlé, dlouhé 1mm, korunní lístky jsou obvejčité až kulaté, dlouhé 4 - 5mm a široké 3 - 4mm. Plody jsou prakticky kulaté, červeně oranžové až červené a průměru 3 - 8mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. crenulata/P. chinensis/Cotoneaster crenulata/Crataegus crenulata/Crataegus pyracantha var. crenulata/Mespilus crenulata - Čína, Bhútán, Indie, Nepál; keře nebo strom, výška do 5m; větve mírně trnité; listy podlouhlé nebo obkopinaté (i vejčitě kopinaté), dlouhé 2 - 7cm a široké 0,8 - 1,8cm
- var. kansuensis/P. kansuensis - Gansu, Guizhou, Shaanxi, Sichuan, Yunnan; keř; výška do 2m; větve bohatěji trnité; listy podlouhlé až obvejčitě kopinaté, dlouhé 1 - 2,5cm a široké 4 - 8mm; plody kulovité, červené a průměru 5mm

Pyracantha crenulata-serrata

Pyracantha densiflora

oblasti: Guangxi

Roste v Číně v podobě keře. Větve mají trny délky 1 - 2cm, v mládí jsou plstnaté a růžově fialově hnědé. Listy jsou ve svazečcích na krátkých větvích, obvejčité, tupé nebo uťaté, vroubkované, lesklé, dlouhé 1 - 1,8cm, široké 6 - 9mm, spodní strana je plstnatá a řapíky jsou dlouhé do 2mm. Květenství je 6 - 10tikvěté, velikosti 1,5 - 2,5cm, vlastní květy mají průměr 0,8 - 1,2cm, kališní lístky jsou 3úhlé, korunní lístky jsou vejčité, bílé, dlouhé 4 - 6mm a široké 3 - 4mm.

Pyracantha fortuneana

synonyma: Photinia fortuneana, P. crenulata var. yunnanensis, P. gibbsii var. yunnanensis, P. yunnanensis

oblasti: Alabama, Florida, Havajské ostrovy, Jižní Karolína, Kalifornie, Texas

Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Harlequin'

Pyracantha inermis

synonyma: P. mekongensis

oblasti: Laos, Yunnan

Roste v Číně a Laosu v podobě keře. Dorůstá výšky do 1m. Větve jsou zpravidla bez trnů a v mládí

jsou plstnaté. Listy vyrůstají ve svazečcích na krátkých větvích, jsou podlouhlé až úzce obvejčité, špičaté, vroubkované, dlouhé 3 - 4,5cm, široké 1 - 1,3cm, báze je klínovitá a řapíky dlouhé 5 - 9mm. Květenstvím je hustý chocholík o průměru 2 - 3cm, vlastní květy mají 1 - 3mm stopku, kališní lístky jsou 3úhlé, korunní lístky bílé a vejčité. Plody jsou růžově fialově hnědé, prakticky kulaté a průměru 5mm.

Pyracantha koidzumii

synonyma: Cotoneaster formosanus, Cotoneaster koidzumii, Cotoneaster taitoensis, P. formosana, P. koidzumii var. taitoensis

oblasti: Alabama, Arizona, Arkansas, Florida, Georgia, Havajské ostrovy, Jižní Karolína, Louisiana, Mississippi, Oklahoma, Tchaj-wan, Texas

Roste na Tchaj-wanu v podobě řídce větveného keře. Dorůstá výšky 3 - 4m. Větve jsou tmavě růžově fialové, v mládí načervenalé a ochlupené a trny jsou dlouhé 1 - 1,5cm. Listy jsou obkopinaté, eliptické nebo úzce obvejčité, zakulacené nebo uťaté, občas s několika zuby (u silných větví), kožovité, tmavě zelené, lesklé, dlouhé 2,5 - 4,5cm, spodní strana je světlejší a může být ochlupená. Květenstvím je svazeček o průměru 3 - 4cm, vlastní květy mají 0,5 - 1,1cm stopku, průměr 0,8 - 1cm, korunní lístky jsou prakticky kulaté až široce eliptické, dlouhé 3,5 - 4mm a široké 3 - 4mm. Plodem je zploštěle kulovitá červeně oranžová malvice průměru 4 - 7mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Rosedale' - větve dlouze převislé; plody velké, červené
- 'Santa Cruz' - rozkladitý habitus; plody velké, červené
- 'Victory' - výška do 5m; větve obloukovité, v mládí červené; listy zprvu bronzové, obvejčité až obkopinaté, lesklé, později zelené, dlouhé do 6,5cm, široké 1,7cm; plody ve velkých svazečcích, velké, zploštělé, narůžověle červené, později červené

Pyracantha rogersiana

synonyma: P. crenulata var. rogersiana

oblasti: Čína

Roste v Číně v podobě hustého široce vzpřímeného později až rozložitého keře. Dorůstá výšky 3 - 4m. Větve jsou tmavě hnědě červené a v mládí ochlupené. Listy jsou obkopinaté, špičaté, v horní 1/2 mírně zubaté, tmavě zelené, dlouhé 1,8 - 3,5 (i 4,5)cm a spodní strana je světlejší. Květenstvím je chocholičnatý hrozen a vlastní květy mají průměr 5mm. Plody jsou zploštěle kulovité, červeně oranžové a průměru 8 - 9mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Flava' - plody světle žluté
- 'Orange Charmer' - plody tmavě oranžové
- 'Soleil d'Or' - plody velké, světle žluté

Další informace:

http://databaze.dendrologie.cz/domains/databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=54

http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/322331-pyracantha

http://listnate-kere.atlasrostlin.cz/hlohyne-sarlatova

http://www.botany.cz/cs/pyracantha-coccinea/

http://www.profizahrada.cz/a/cz/2238-pyracantha-coccinea-hlohyne-sarlatova/

https://www.rostliny.net/